

Strasbourg, den 6.2.2018
COM(2018) 65 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Et troværdigt udvidelsesperspektiv for landene på Vestbalkan og et øget engagement
heri fra Den Europæiske Unions side**

ET TROVÆRDIGT UDVIDELSESPERSPEKTIV FOR LANDENE PÅ VESTBALKAN OG ET ØGET ENGAGEMENT HERI FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS SIDE

I sin tale om Unionens tilstand 2017 bekræftede formanden for Europa-Kommissionen, Jean-Claude Juncker, på ny Vestbalkanlandenes europæiske fremtid:

"Hvis vi ønsker mere stabilitet i nabolaget, bør vi også opretholde et troværdigt udvidelseperspektiv for landene på Vestbalkan. Det står klart, at der ikke vil ske nogen yderligere udvidelse i løbet af denne Kommissions og dette Europa-Parlaments mandatperiode. Ingen af kandidatlandene er klar. Men derefter vil Den Europæiske Unions medlemsskare være større end 27. Lande, der ansøger om tiltrædelse, bør give retsstatsprincippet, retsplejen og grundlæggende rettigheder højeste prioritet i forhandlingerne."

EU's stats- eller regeringschefer har konsekvent støttet regionens fremskridt på vejen mod EU, senest i konklusionerne ved formanden for Det Europæiske Råd i marts 2017:

"Det Europæiske Råd [...] bekræftede sin uforbeholdne støtte til det europæiske perspektiv for landene på Vestbalkan. Det Europæiske Råd, som glæder sig over de fremskridt, som landene i regionen har gjort, understreger, at EU fortsat er engageret og involveret på alle niveauer med henblik på at støtte dem i at gennemføre EU-orienterede reformer og projekter."

Landene på Vestbalkan er en **del af Europa**, som geografisk er omgivet af EU-medlemsstater. Befolkningerne i EU og denne region har en fælles kulturarv og historie og en fremtid, der er defineret af fælles muligheder og udfordringer. EU har i lang tid været stærkt engageret i regionen. Lige siden Det Europæiske Råds møde i Thessaloniki i 2003 har det har støttet regionens fremtid som en integreret del af EU.

Siden da har det europæiske perspektiv for regionen hjulpet landene med at gennemføre overordnede politiske og økonomiske reformer med forbedrede demokratiske processer. Takket være visumliberalisering og et stærkt forbedret regionalt samarbejde fremmer man mere åbne samfund. I 2016 var regionens samlede handel med EU på over 43 mia. EUR, hvilket er en stigning på 80 % siden 2008, og der er et betydeligt potentiale for yderligere vækst. EU-virksomhederne er også de største investorer i landene på Vestbalkan, med over 10 mia. EUR i udenlandske direkte investeringer i regionen alene i de seneste fem år. Regionens indbyrdes forbindelse og afhængighed med Den Europæiske Union blev tydeliggjort i forbindelse med migrationskrisen. Landene i regionen fungerer i stigende grad som partnere på den globale scene.

Den faste, meritbaserede udsigt til EU-medlemskab for landene på Vestbalkan er i høj grad i Unionens **egen politiske, sikkerhedsmæssige og økonomiske interesse**. Det er en geostrategisk investering i et stabilt, stærkt og forenet Europa baseret på **fælles værdier**. Det er et effektivt redskab til at fremme demokrati, retsstatsforhold og respekten for de grundlæggende rettigheder. Et troværdigt tiltrædelseperspektiv er en af de **vigtigste drivkræfter for omstillingen** i regionen og øger dermed vores kollektive integration, sikkerhed, velstand og sociale velfærd. Det er fortsat også afgørende for at fremme forsoning og stabilitet.

Desuden skal EU's udvidelsespolitik være en del af den overordnede strategi om at styrke Unionen i tiden frem til 2025, som Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, anførte det i sin tale om Unionens tilstand i september 2017. Det er **en investering i EU's sikkerhed, økonomiske vækst og indflydelse** og dets evne til at beskytte sine borgere.

Men **Unionen skal være stærkere og mere solid, før den kan blive større**. Det er grunden til, at Kommissionen i overensstemmelse med sin køreplan for en mere forenet, stærkere og mere demokratisk Union¹ i løbet af dette år vil fremsætte en række initiativer med henblik på at forbedre de demokratiske, institutionelle og politiske rammer for Unionen i 2025 på grundlag af de nuværende traktater. Disse initiativer vil navnlig omfatte forslag til at forbedre effektiviteten af beslutningstagningen inden for EU ved at fremme brugen af beslutningstagning med kvalificeret flertal på områder som udenrigspolitik eller forhold vedrørende det indre marked.

På det tidspunkt kan EU eventuelt blive udvidet til at omfatte mere end 27 medlemmer. Tiltrædelsesforhandlingerne er allerede godt i gang med Montenegro og Serbien. Med en stærk politisk vilje, og forudsat at der gennemføres reelle og vedvarende reformer, og at der også findes endelige løsninger på tvister med nabolande, vil disse to lande potentielt kunne være rede til medlemskab i et 2025-perspektiv. Dette perspektiv er yderst ambitiøst. Det afhænger fuldstændig af de enkelte landes objektive meritter og resultater, om dette kan nås.

Alle landene på Vestbalkan skal nu hurtigst muligt forstærke deres indsats, tage fat på afgørende reformer og fuldføre deres politiske, økonomiske og samfundsmæssige omstillinger, samtidig med at alle interessenter i hele det politiske spektrum og civilsamfundet inddrages. Det er langt mere og andet end en teknisk proces at blive medlem af EU. Det er et generationsvalg, baseret på grundlæggende værdier, som de enkelte lande mere aktivt skal tage til sig, både i deres udenrigspolitik og regionale politikker og helt ned til, hvad børn undervises i skolen.

Landene på Vestbalkan har nu en **enestående mulighed** for fast og utvetydigt at knytte deres fremtid til Den Europæiske Union. De vil skulle handle med beslutsomhed. Tiltrædelsen er og vil fortsat være en meritbaseret proces, der fuldt ud afhænger af de fremskridt, der gøres af de enkelte lande. Landene kan indhente eller overhale hinanden, afhængigt af hvilke fremskridt der gøres.

Kommissionen er rede til at udarbejde henstillinger om at indlede tiltrædelsesforhandlinger med Albanien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien på grundlag af visse opfyldte betingelser. Bosnien-Hercegovina vil med fortsat indsats og engagement kunne blive accepteret som kandidatland. Kosovo* har mulighed for at opnå holdbare fremskridt via gennemførelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen og også gøre fremskridt på vejen mod EU, når de objektive omstændigheder gør det muligt.

Hverdagen i Vestbalkanlandene bør gradvis komme til at ligne livet i Den Europæiske Union mere. I sidste ende drømmer borgerne om at leve i lande, der er velstående og

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/roadmap-factsheet-tallinn_en.pdf

* Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 1244/1999 og Den Internationale Domstols udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

ligestillede, med en stærk retsstat og uden korruption. I denne strategi gøres der rede for, hvordan Vestbalkanlandene med øget støtte fra EU, bl.a. via deltagelse i visse af Unionens politikker og programmer, allerede kan nyde godt af øget stabilitet og velstand, som igen vil lette deres fremskridt på vejen mod EU.

I. ET TROVÆRDIGT UDVIDELSESPERSPEKTIV KRÆVER EN TROVÆRDIG INDSATS OG REFORMER I LANDENE PÅ VESTBALKAN²

Landene på Vestbalkan **vil kunne tiltræde Den Europæiske Union**, når kriterierne i artikel 49 i traktaten om Den Europæiske Union, herunder Københavnskriterierne, er opfyldt. Selv om **ingen på nuværende tidspunkt opfylder disse kriterier**, er regionen nået langt siden slutningen af 1990'erne. Samlet set er der gjort betydelige fremskridt, både med reformer og med at overvinde de ødelæggende eftervirkninger af krig og konflikt. Men hvis landene skal kunne **opfylde alle betingelserne for medlemskab og styrke deres demokratier, er det fortsat nødvendigt, at der gennemføres omfattende og overbevisende reformer på afgørende områder**, navnlig hvad angår retsstatsforhold, konkurrenceevne og regionalt samarbejde og forsoning.

For det første skal **retsstatsforholdene** styrkes betydeligt. Der er på nuværende tidspunkt tydelige elementer af politisk korruption i landene, herunder forbindelser med organiseret kriminalitet og korruption på alle niveauer af den offentlige forvaltning og administration samt en stærk sammenfiltrering af offentlige og private interesser. Alt dette er med til at give en følelse af straffrihed og ulighed. Der er også udbredt politisk indgriben i og kontrol med medierne. Det er væsentligt, at der etableres et uafhængigt retsvæsen med klare beføjelser og ansvarlige forvaltninger og administrationer, således at man kan skabe de varige samfundsmæssige ændringer, der er brug for.

For det andet er visse kritiske dele af **regionens økonomier** ikke konkurrencedygtige og lider under for megen utilbørlig politisk indgriben og en underudviklet privat sektor. Ingen af landene på Vestbalkan kan i øjeblikket anses for at være fungerende markedsøkonomier eller have kapacitet til at klare konkurrencepresset og markedskræfterne i Unionen. På trods af alle fremskridtene med reformerne er der stadig mange strukturelle spørgsmål at tage fat på, hvilket igen påvirker arbejdsmarkedene og navnlig beskæftigelsesmulighederne for de unge.

For det tredje er der mellem visse lande i regionen fortsat vigtige **bilaterale tvister**, der mangler at blive løst. EU vil ikke acceptere at skulle importere disse tvister og den ustabilitet, de kan medføre. Der skal findes og gennemføres endelige og bindende løsninger, inden et land tiltræder.

Sidst, men ikke mindst, er **tiltrædelse af EU et valg**. Det kræver politisk og samfundsmæssig konsensus og helhjertet tilslutning fra befolkningerne. Der må hos lederne ikke herske nogen tvivl om, hvor Vestbalkanlandene hører til, og i hvilken retning de vil gå. Dette er nødvendigt for at sikre og bevare opbakningen fra deres egne borgere og EU-borgerne, og det skal afspejles i ledernes kommunikation og opsøgende arbejde over for borgerne.

²Kommissionen vil vedtage sin periodiske meddelelse om EU's udvidelsespolitik sammen med omfattende landerapporter i april 2018.

Vestbalkanlandenes respektive fremskridt på vejen mod EU er ledsaget af forskellige initiativer som f.eks. Berlinprocessen³, sektorbaserede platforme såsom energi- og transportfællesskaber og regionale aktører som f.eks. Det Regionale Samarbejdsråd.

Det er nu op til myndighederne i disse lande med støtte fra deres samfund at påtage sig ejerskabet til og opfylde de velkendte betingelser for tiltrædelse. Hvis det ambitiøse bedst tænkelige scenarie skal blive en realitet, **skal der handles nu**. I sidste ende vil regionens borgere dømme deres egne regeringer hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt de er villige til og i stand til at leve op til deres europæiske ambitioner.

1. Retsstatsforhold, grundlæggende rettigheder og forvaltning

Et af de mest hastende spørgsmål, som Vestbalkanlandene skal håndtere, er gennemførelsen af reformer vedrørende **retsstatsforhold, grundlæggende rettigheder og god forvaltningspraksis**. Dette udgør også den vigtigste bechmark for EU's bedømmelse af disse landes perspektiver. Regionen skal i langt højere grad og på mere troværdig vis tage disse grundlæggende EU-værdier til sig. Deres manglende overholdelse af disse værdier indvirker også negativt på investeringer og handel. Styrkelsen af retsstatsforholdene er ikke blot et institutionelt anliggende, men kræver også samfundsændringer.

Det er nødvendigt at sikre **retssystemets uafhængighed, kvalitet og effektivitet**. Retsvæsenets og de enkelte dommers uafhængighed er afgørende for at sikre retfærdighed og for at stille de udøvende og lovgivende myndigheder til ansvar. Dette er en forudsætning for ethvert demokratisk samfund, der er baseret på retsstatsprincippet, og for dets økonomiske udvikling.

Landene skal have udryddet **korruption** uden nogen form for kompromis. Det er afgørende, at der findes stærke og uafhængige institutioner til at forebygge og tackle korruption og gennemføre mere effektive efterforskninger og retsforfølgninger, som fører til endelige **domstolsafgørelser, som håndhæves**, og som omfatter **afskrækkende sanktioner**. De specialiserede anklagemæssige strukturer til bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet og de retslige myndigheder skal styrkes betydeligt. Dette bør omfatte tildeling af særlige politienheder til anklagemyndigheder. Der bør videreføres og håndhæves foranstaltninger vedrørende bl.a. beslaglæggelse af ulovligt erhvervede aktiver, tab af retten til at bestride et offentligt hverv, strengere overholdelse af reglerne for offentligt ansatte og tilgængelige oplysninger og klagemekanismer for borgerne.

Landene skal også indføre effektive rammer for forebyggelse af korruption. Der er behov for større gennemsigtighed i forvaltningen af offentlige midler, især på alle stadier i forbindelse med **offentlige indkøb**, som er et område, der er særlig udsat for korruption. Der har i Vestbalkanlandene været flere eksempler på fortrolige procedurer for indkøb af varer, og visse større kontrakter er blevet tildelt uden offentligt udbud. Der har været påstande om, at visse lokale underleverandører med politiske forbindelser begunstiges, og om ulovlige betalinger. Landene bør i væsentlig grad øge gennemsigtigheden, konkurrenceevnen og retfærdigheden i forbindelse med offentlige udbud, begrænse anvendelsen af fortrolige procedurer og indføre beskyttelsesforanstaltninger, som udelukker politisk indflydelse over for tilbudsgivere. Der bør fuldt ud anvendes gennemsigtige, offentligt tilgængelige **e-udbudssystemer**. Dette burde gøre borgerne i stand til klart at se, hvordan deres skattepenge bruges, fra det indledende tilbud til den

³ Det seneste topmøde i denne proces fandt sted i Trieste i juli 2017.

endelige gennemførelse af kontrakter. Det er også afgørende, at der sikres ledelsesansvar og intern kontrol i offentlige institutioner.

Den **organiserede kriminalitets** fodfæste i Vestbalkanlandene er fortsat stærkt, det være sig i form af handel med mennesker, narkotika og våben eller risici for kriminel infiltration af de politiske og økonomiske systemer. Myndighederne skal **optreffe kriminelle netværk og deres økonomiske grundlag** mere effektivt og gøre systematisk brug af finansielle efterforskninger og anvendelse af mere **målrettede instrumenter** som f.eks. forebyggende indefrysning af udbytte fra strafbare forhold, konfiskation hos tredjepart, omvendt bevisbyrde for visse typer aktiver, ikkedomsbaseret konfiskation til at sætte ind mod uforklarlig velstand, krav om fuldstændige oplysninger om ejerskab for selskaber og øget retligt samarbejde. Der bør som en hastende prioritet etableres en **konkret og fortløbende resultatliste for bekæmpelsen af korrupsion, hvidvaskning af penge og organiseret kriminalitet**.

De grundlæggende rettigheder er i vid udstrækning indskrevet i lovgivningen i Vestbalkanlandene, men der er behov for en yderligere indsats for at sikre, at respekteres fuldt ud i praksis. Der bør især fokuseres på at sikre ytringsfriheden og mediernes uafhængighed som hjørnesten for demokratiet. Der må gøres en beslutsom indsats for at beskytte mindretal og bekæmpe diskrimination, bl.a. mod romaerne (hvis sociale inklusion bør fremmes mere håndfast) og LGBTI-samfundet. Der bør også sikres ligestilling mellem mænd og kvinder og sættes ind mod vold i hjemmet.

Det er væsentligt, at de **demokratiske institutioners** funktionsmåde styrkes. Dette indebærer bl.a., at der skal sikres en konstruktiv dialog på tværs af de politiske grupperinger, navnlig i **parlamenterne**. I statsforvaltningen bør det sikres, at oppositionen har mulighed for at varetage sin rolle fuldt ud. Og oppositionen vil skulle engagere sig konstruktivt i den demokratiske proces. Der bør afholdes frie og retfærdige valg, og valgobservationsmissionernes anbefalinger bør gennemføres korrekt. Det er ligeledes nødvendigt med en omfattende reform af reglerne for offentlig og privat **finansiering af politiske partier**.

Der er af afgørende betydning, at **den offentlige forvaltning reformeres** for at styrke forvaltningen på alle niveauer. Dette indebærer forbedring af kvaliteten og ansvarligheden i forvaltningen, øget professionalisme, afpolitisering og gennemsigtighed, også i forbindelse med ansættelse og afskedigelse, større gennemsigtighed i forvaltningen af offentlige midler og bedre service for borgerne. Der skal også findes en passende balance mellem centrale, regionale og lokale forvaltningsniveauer.

Myndighederne bør sikre, at interessenterne aktivt kan deltage i reformen og den politiske beslutningsproces, f.eks. ved at etablere **inklusive strukturerede dialoger om reformprioriteter** med inddragelse af et stærkt civilsamfund. Derfor er det afgørende, at der etableres et gunstigt miljø for civilsamfundsorganisationer.

Alle disse reformer er fortsat centrale for regionens integration i EU. Det er kun ved at tilvejebringe konkrete og holdbare resultater, at det nødvendige troværdige momentum kan nås.

2. Styrkelse af økonomien

Den vestlige Balkanregion har et stort **økonomisk potentiale**. Vækstraterne er her højere end i EU, og for EU's varer og tjenester er regionen et stadig mere interessant marked, som gradvis er ved at blive en del af de europæiske værdikæder. Graden af økonomisk

integration med Unionen er allerede meget høj takket være stabiliserings- og associeringsaftalerne.

Der er imidlertid behov for **yderligere bestræbelser** for at øge konkurrenceevnen i Vestbalkanlandenes økonomier med henblik på at mindske den høje arbejdsløshed, især blandt unge, øge velstanden og skabe forretningsmuligheder, ikke mindst for de lokale aktører. Stærkere, kompetencebaserede økonomier vil også bidrage til at imødegå den hjerneflugt, der findes, og omdanne den til hjernemobilitet. Derudover vil en yderligere modernisering af de regionale økonomier tiltrække yderligere EU-investeringer af privat art og øge efterspørgslen efter EU-varer og -tjenesteydelser i landene på Vestbalkan. De nødvendige strukturelle reformer skal understøttes af hensigtsmæssige økonomiske politikker og finanspolitikker.

Regionens økonomier står over for mange **strukturelle svagheder**, med ineffektive og ufleksible markeder, lav produktivitet, begrænset adgang til finansiering, uklare ejendomsrettigheder og besværlige forskriftsmæssige rammer, hvilket fører til lav konkurrenceevne og høj arbejdsløshed. Generelt set er investeringsniveauerne og vækstraterne utilstrækkelige til i væsentlig grad at mindske forskellene i forhold til EU. Den økonomiske udvikling hæmmes yderligere af en rodfæstet grå økonomi. Den statslige indblanding og den utilbørlige politiske indgriben i økonomien er fortsat udbredt, mens konkurrencepolitikken og andre ledsagepolitikker stadig er alt for svage. De strukturelle reformer, som er beskrevet i de økonomiske reformprogrammer, skal videreføres mere stringent. Foranstaltninger til at håndtere de sociale udfordringer og den strukturelle arbejdsløshed skal prioriteres. Det er nødvendigt at fremme privatiseringsprocesser i fuld gennemsigtighed. Det skal være en prioritet, at de statsejede virksomheder reformeres, og korrupsionen skal bekæmpes. Vækstpotentialitet og konkurrenceevnen hæmmes fortsat af svage retsstatsforhold og dårligt fungerende institutioner.

Det vil kun være muligt at opnå en vellykket økonomisk integration inden for regionen og med EU ved hjælp af øget **konnektivitet**. Alt for mange forpligtelser i henhold til regionale aftaler er endnu ikke opfyldt. Landene skal fuldt ud overholde energifællesskabstraktaten og transportfællesskabstraktaten samt de EU-regler, der er relevante for det fælles europæiske luftfartsområde, hvorved de har forpligtet sig til at vedtage gældende EU-ret inden for energi og transport samt dertil knyttede standarder (f.eks. for miljø og konkurrence) i god tid inden tiltrædelsen.

Regionen bør også sikre, at eksisterende aftaler og forpligtelser gøres operationelle, for eksempel inden for rammerne af den centraleuropæiske frihandelsaftale, som bør revideres for bedre at imødekomme behovene i regionen. Vedtagelsen af en flerårig handlingsplan for udviklingen af et regionalt økonomisk område, der blev aftalt mellem Vestbalkanlandenes ledere i juli 2017, er lovende: gennemførelsen heraf vil yderligere styrke handel, investeringer og mobilitet inden for regionen og mellem regionen og EU. Den vil bidrage til at integrere markederne i de europæiske og globale værdikæder og fremme digitaliseringen af regionens økonomier. Den vil også bidrage til at fremme udviklingen af virksomheder og færdigheder, forskning og innovation og intelligent vækst.

3. Anvendelse af EU's regler og standarder

De centrale spørgsmål som f.eks. retsstatsforhold, grundlæggende rettigheder, styrkelse af demokratiske institutioner, reform af den offentlige forvaltning, samt økonomisk udvikling og konkurrenceevne er fortsat nøgleprioriteter i udvidelsesprocessen. Det er grundlæggende for ethvert land, der ønsker at blive en medlemsstat, at sikre, at det har

den nødvendige administrative og retslige kapacitet til på korrekt vis at anvende EU's regler og standarder, ikke kun i lovgivningen, men også i praksis.

Der skal stadig gøres meget på alle områder for opnå en tilpasning til gældende EU-ret, etablere eller opbygge relevante institutioner og sikre gennemførelseskapaciteten, både med hensyn til reglerne for det indre marked, socialpolitik, EU-reglerne for energi og transport samt EU's miljølovgivning.

Gennemførelsen af de forpligtelser, der følger af stabiliserings- og associeringsaftalerne og andre sektorspecifikke aftaler, vil støtte forberedelserne med hensyn til opfyldelse af kravene for EU-medlemskab. Der bør gøres fuld brug af den betydelige tekniske bistand, som er til rådighed, især til støtte for opbygning af institutioner via instrumentet for teknisk bistand og informationsudveksling.

4. Forsoning, gode naboskabsforbindelser og regionalt samarbejde - forudsætninger for tiltrædelse

Regionalt samarbejde og gode naboskabsforbindelser er afgørende for landenes fremskridt på vejen mod EU. Foruden de eksisterende regionale initiativer som f.eks. Det Regionale Samarbejdsråd har de forskellige former for politisk samarbejde op til det højeste niveau, som regionen leder, og de seneste topmøder skabt et nyt momentum. Disse muligheder bør udnyttes yderligere, således at bestræbelserne for at opnå politisk stabilisering og skabe økonomiske muligheder fortsat støttes.

Sammen med et forbedret regionalt samarbejde er yderligere bestræbelser i retning af forsoning afgørende med henblik på at forankre fred og sikre varig stabilitet i regionen. Sårene fra 1990'erne stadig skal have tid til at hele. Men nu 25 år senere er tiden inde til at tage fat på de udestående spørgsmål med fornyet kraft. Alle lande skal utvetydigt forpligte sig til både i ord og handling at **overvinde historisk betingede problemer** ved at opnå forsoning og løse udestående spørgsmål i god tid inden deres tiltrædelse af EU.

Regionalt samarbejde, gode naboskabsforbindelser og forsoning kan ikke påtvinges udefra. Regionens ledere skal **tage det fulde ejerskab** og foregå med et godt eksempel. De skal undgå og fordømme alle erklæringer eller handlinger, der kan opildne de interetniske spændinger, og aktivt imødegå nationalistiske fortællinger. Der er i EU ikke plads til opflammende retorik, og slet ikke til forherligelse af krigsforbrydere, fra nogen side. **Retsopgørsprocessen** er ikke fuldført. De udestående følsomme spørgsmål såsom håndtering af sager om krigsforbrydelser, bl.a. via fuldt samarbejde med mekanismen for internationale krigsforbrydertribunaler og de specialiserede afdelinger for Kosovo, savnede personers skæbne, flygtninges og internt fordrevne personers situation, samt identifikation og fjernelse af de resterende landminer i regionen skal tages op hurtigst muligt.

Den rolle, som **uddannelse** spiller, skal prioriteres højere, især med henblik på at fremme større tolerance, fremme de europæiske værdier og styrke samhørigheden i samfundet. Landene på Vestbalkan bør investere mere i deres yngre generation, vores kommende EU-borgere, og give dem et perspektiv, som fokuserer på fremtiden, og ikke på fortiden. Samarbejdet på det **kulturelle** område både med og inden for regionen bør også styrkes.

EU's udvidelsespolitik skal fortsat eksportere stabilitet. Derfor kan og vil EU ikke importere **bilaterale tvister**. De skal løses hurtigst muligt af de ansvarlige parter. Det vil være lettere at nå dette mål, hvis der tilvejebringes en atmosfære med gode naboskabsforbindelser, og samtidig vil det være en indikator for, hvor gode disse forbindelser i virkeligheden er. I de tilfælde hvor grænsestridigheder ikke er blevet løst

bilateralt, bør parterne betingelsesløst lade dem overgå til **international voldgift med henblik på bindende, endelige afgørelser**, som skal gennemføres fuldt ud og overholdes af begge parter før tiltrædelsen, og som der tages hensyn til i forberedelserne af tiltrædelsestraktater. Kommissionen vil udvise særlig opmærksomhed om processen med at løse disse stridigheder og yde støtte, hvor det er relevant. Alle lande skal afstå fra at misbruge udestående spørgsmål i EU-tiltrædelsesprocessen. Principielt set har de lande, der er nået længst med deres fremskridt på vejen mod EU, en strategisk interesse i at være fortalere for og ikke ødelægge forhåbningerne hos deres nabolande. Landene i regionen er indbyrdes afhængige og vil gøre fremskridt hurtigere, hvis de hjælper hinanden undervejs.

Der kan ikke skabes varig stabilitet i regionen uden en effektiv og omfattende **normalisering af forbindelserne mellem Beograd og Pristina** via den EU-støttede dialog. Det er afgørende, at der hurtigst muligt tilvejebringes en omfattende, retligt bindende normaliseringsaftale, således at Serbien og Kosovo hver især kan gøre fremskridt på vejen mod EU.

5. De næste skridt i Vestbalkanlandenes respektive fremskridt på vejen mod EU

I de kommende år vil alle landene på Vestbalkan have en chance for at gøre fremskridt på deres respektive vej mod EU på grundlag af deres egne meriter og den hastighed, hvormed de opnår fremskridtene. Montenegro og Serbien er de nuværende frontløbere i processen, og i nedenstående underafsnit gøres der rede for de resterende milepæle på deres vej. Albanien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien gør væsentlige fremskridt på deres vej mod EU, og Kommissionen er parat til at udarbejde henstillinger om at indlede tiltrædelsesforhandlinger på grundlag af opfyldte betingelser. Kommissionen vil begynde at udarbejde en udtalelse om Bosnien-Hercegovinas ansøgning om medlemskab efter at have modtaget udførlige, fuldstændige svar på sit spørgeskema. Bosnien-Hercegovina vil med fortsat indsats og engagement kunne blive accepteret som kandidatland. Kosovo har mulighed for at opnå holdbare fremskridt via gennemførelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen og også gøre fremskridt på vejen mod EU, når de objektive omstændigheder gør det muligt. Kosovo vil også kunne drage betydelig fordel af en endelig aftale om normalisering med Serbien.

5.1 Vejledende oversigt over de skridt, der skal tages af Montenegro og Serbien for at fuldføre tiltrædelsesprocessen i et 2025-perspektiv

I dette afsnit gøres der rede for de centrale skridt og betingelser i tiltrædelsesforhandlingerne, der kræves med henblik på et eventuelt 2025-perspektiv. Denne oversigt er rent vejledende og baseret på det bedst tænkelige scenarie. Den indebærer ingen form for automatik; processen er og bliver objektiv og meritbaseret. Den tjener til at illustrere, hvor hurtigt de omstillingsreformer, der er skitseret ovenfor, vil skulle vedtages og gennemføres, hvis dette scenarie skal kunne realiseres. Hvert land vil blive evalueret uafhængigt på grundlag af dets egen merit i overensstemmelse med de fremskridt, der er opnået for at opfylde de fastlagte betingelser.

➤ Opfyldelse af foreløbige benchmarks:

Det er afgørende, at der i endnu højere grad fokuseres på at opfylde de **foreløbige benchmarks for retsstatsforhold**. Kommissionen har allerede klart angivet disse krav og betingelser i sin periodiske rapportering. Landenes ledere skal nu tackle de eksisterende udfordringer beslutsomt og med et tydeligere engagement. I Serbiens tilfælde er det nødvendigt, at de foreløbige benchmarks vedrørende normaliseringen af

forbindelserne med Kosovo (kapitel 35) opfyldes, og at der hurtigst muligt indgås en omfattende og juridisk bindende normaliseringsaftale.

➤ **Fastlæggelse af EU's fælles holdninger på centrale politikområder:**

Kommissionen vil udarbejde en meddelelse med **vurderinger af de fremtidige tiltrædelsers indvirkning** på centrale politikområder såsom landbrug, samhørighedspolitikken og budgettet. Det vil gøre det muligt for medlemsstaterne at fastlægge fælles EU-holdninger for forhandlingerne inden for de relevante kapitler med en klar idé om de sandsynlige virkninger og at fastlægge eventuelle overgangsforanstaltninger. Anvendelsen af princippet om fri bevægelighed for arbejdstagere på nye medlemsstater er et spørgsmål, som giver anledning til bekymring hos både EU's og Vestbalkanlandenes borgere. Derfor vil der under forhandlingerne skulle tages stilling til arten af overgangsforanstaltninger på dette område. For så vidt angår Serbien er det nødvendigt, at der gøres betydelige fremskridt med gennemførelsen af den omfattende, juridisk bindende aftale om normalisering af forbindelserne med Kosovo.

➤ **Afslutning af forhandlinger:**

Når alle de afsluttende benchmarks for alle kapitler er opfyldt, herunder en troværdig og holdbar resultatliste over gennemførelsen af reformer, specielt hvad angår retsstatsforhold, vil medlemsstaterne kunne give deres samtykke til, at de **overordnede forhandlinger afsluttes** på en regeringskonference. Dette vil kræve fortsatte og definitive fremskridt med reformdagsordenen. I Serbiens tilfælde vil det være nødvendigt, at der opnås en uigenkaldelig iværksættelse af den omfattende, retligt bindende aftale med Kosovo, som afspejler konsolideringen af en fuld normalisering af forbindelserne.

➤ **Undertegnelse af tiltrædelsestraktaten:**

Når landet eller landene har afsluttet forhandlingerne, kan **tiltrædelsestraktaten** undertegnes, efter udtalelse fra Kommissionen, samtykke fra Europa-Parlamentet og Rådets afgørelse om optagelse af nye medlemsstater.

➤ **Tiltrædelse:**

Når ratifikationen af tiltrædelsestraktaten i alle EU's medlemslande og det eller de tiltrædende land eller lande er afsluttet, under hensyntagen til de respektive nationale forfatningsmæssige krav, vil **tiltrædelse kunne finde sted**.

II. ET TROVÆRDIGT UDVIDELSESPERSPEKTIV — KRÆVER STØTTE FRA DEN EUROPÆISKE UNION

Vestbalkanlandenes udvidelseperspektiv beror først og fremmest på landene selv. EU skal på sin side fortsat være troværdigt, fast og retfærdigt og samtidig opgradere sine politikker for bedre at støtte omstillingsprocessen i regionen. Og det skal leve op til sine forpligtelser, på samme måde som Vestbalkanlandene opfylder deres - i Europas egen strategiske interesse.

I afsnittet nedenfor og i handlingsplanen i bilaget gøres der rede for en række flagskibsinitiativer, som repræsenterer en betydelig forbedring af EU's engagement i forhold til landene på Vestbalkan, til fælles interesse. Disse initiativer vil kræve konkret støtte fra de europæiske institutioner samt fra EU's medlemsstater.

EU's udvidelsespolitik og stabiliserings- og associeringsprocessen samt de værktøjer og instrumenter, de omfatter, er fortsat fundamentet for EU's støtte til landene på Vestbalkan. Kommissionen vil bestræbe sig på at sikre en bedre koordination af alle de relevante aktiviteter, også med andre interessenter, herunder internationale finansielle institutioner, og yderligere fremme det regionale ejerskab, som er afgørende for regionens videre fremskridt.

EU bør styrke sit politiske engagement i forhold til landene på Vestbalkan, idet der fokuseres på områder af fælles interesse som f.eks. retlige og indre anliggender, herunder sikkerhed og bekæmpelse af organiseret kriminalitet, økonomi og det indre marked, energi-, transport- og digitalpolitik, socialpolitik, uddannelse, forskning og innovation samt udenrigs- og forsvarspolitik.

Samarbejdet på disse områder vil blive understøttet af øget inddragelse af Vestbalkanlandene i **uformelle rådsmøder** samt regelmæssige **kontakter på ministerniveau**. Kommissionen vil for sit vedkommende, hvis det er relevant, inddrage Vestbalkanlandene i **tekniske udvalg og arbejdsgrupper i Kommissionen**. Efter topmødet om Vestbalkan i Sofia i maj 2018 bør EU's ledere videreføre dialogen med deres modparter i landene på Vestbalkan, bl.a. på topmødeniveau.

I de tilfælde hvor det er relevant, bør visse af EU's interne politikker og finansieringsprogrammer udvides til også at omfatte Vestbalkanlandene, og der bør ydes støtte, så de kan gøre bedre brug af deres nuværende deltagelse i disse programmer og forskellige EU-netværk.

Kommissionen vil øge sin tekniske bistand til landene på Vestbalkan for at hjælpe dem med at tilpasse sig EU-lovgivningen og sikre, at den gennemføres effektivt i praksis. Derudover skal udvekslingerne med **administrationerne** i regionen styrkes, og de **mellemfolkkelige formater**, f.eks. i form af lokale partnerskaber mellem kommuner i hele regionen og kommuner i EU-landene, skal fremmes yderligere.

Med henblik på at forfølge vores fælles interesse i at styrke vores sikkerhed bør det også tilstræbes, at de strukturerede dialoger under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik/fælles sikkerheds- og forsvarspolitik udvides og uddybes, med øgede bidrag til EU's missioner og operationer i hele verden, i relation til enkelte partnere, hvis det er relevant, og at deltagelsen i aktioner vedrørende hybride trusler, efterretninger, rumspørgsmål og reform af forsvars- og sikkerhedssektoren udvikles yderligere. I den sammenhæng skal landene på Vestbalkan også fremskynde deres tilpasning til EU's udenrigspolitiske holdninger, herunder restriktive foranstaltninger. Tiltrædelse af EU er et valg, som kræver tilslutning til de principper, værdier og mål, som Unionen søger at fremme i og uden for sit umiddelbare nærområde, herunder fuld tilpasning til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

1. Øget støtte til retsstatsforhold

Der bør gøres en mere intensiv indsats for at give vejledning om retsstatsrelaterede reformer i regionen, således at man støtter de ambitiøse skridt, som landene selv skal tage. De værktøjer, der er udviklet under forhandlingerne med Montenegro og Serbien inden for rammerne af retsstatskapitlerne, bør også anvendes i andre lande på Vestbalkan som et incitament til hurtig vedtagelse af centrale reformer. Dette vil omfatte en analyse af lovgivning og praksis på området, på grundlag af hvilken der kan **etableres detaljerede handlingsplaner** med prioritering af nøglespørgsmål, og nøje overvågning af gennemførelsen og opnåelsen af konkrete resultater.

Der er store fordele forbundet med at øge medlemsstaternes og eksperternes bidrag, således at man støtter og lægge pres på landenes gennemførelse af reformer. Der bør iværksættes mere detaljerede vurderinger af retsstatsforholdene, og de **rådgivende missioner bør udvides til at omfatte hele det vestlige Balkan**, idet der bygges på erfaringerne fra de tidligere rådgivende missioner. Overvågningen af gennemførelsen og håndhævelsen bør styrkes, bl.a. gennem mere systematiske, sagsbaserede peerevalueringer, der organiseres af Kommissionen med deltagelse af eksperter fra medlemsstaterne. Der bør indføres overvågning af retssager inden for alvorlig korruption og organiseret kriminalitet. Der bør ligeledes iværksættes arbejde for at udvikle indikatorer for gennemførelsen af reformer. Fremskridtene med hensyn til reformen af retsvæsenet skal måles ved den effektivitet, som retssystemet kan tilbyde sine borgere og virksomheder.

I **forhandlingsrammerne** for Montenegro og Serbien lægges der særlig vægt på behovet for, at der tidligt i forhandlingerne tages fat om retsstatsreformer. Kommissionen **anbefaler, at der i højere grad gøres brug af den indflydelse, som forhandlingsrammerne giver mulighed for**. Derfor bør der kræves en væsentlig forbedring af retsstatsforholdene og især konkrete resultater med reformen af retsvæsenet og bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet, inden de tekniske forhandlinger om andre kapitler i tiltrædelsesforhandlingerne kan afsluttes foreløbigt.

- Kommissionen vil samle disse tiltag i et flagskibsinitiativ med henblik på at **styrke retsstatsforholdene** i det vestlige Balkan.

2. Styrkelse af engagementet inden for sikkerhed og migration

Det er afgørende at opnå et øget **strategisk og operationelt samarbejde** mellem EU og landene på Vestbalkan vedrørende **sikkerhed**, bl.a. via **relevante agenturer**, for effektivt og virkningsfuldt at tackle de eksisterende sikkerheds- og terrortrusler, som berører Unionen og den vestlige Balkanregion. Desuden bør samarbejdet om retshåndhævelse og udvekslingen af oplysninger på nationalt og regionalt plan mellem de vestlige Balkanpartnere også styrkes.

På EU-niveau gøres der allerede en del for at hjælpe med at opbygge kapacitet i Vestbalkanlandene og lette det internationale politisamarbejde og retlige samarbejde for at imødegå truslerne fra organiseret kriminalitet og terrorisme, herunder radikaliserende, der fører til voldelig ekstremisme, udfordringen med fremmedkrigere og ulovlig handel med skydevåben og eksplosivstoffer. Dette engagement bør styrkes yderligere, baseret på vellykkede initiativer inden for sikkerhed og terrorbekæmpelse, og bør understøttes af den igangværende sikkerhedspolitiske dialog mellem EU og Vestbalkanlandene. De vestlige Balkanpartnere bør - på ad hoc-basis - knyttes tættere til de relevante politiske drøftelser, der finder sted i EU.

Visse **EU-agenturer**⁴, der støttes af Interpol, vil blive opfordret til at spille en mere fremtrædende rolle i indsatsen for at styrke det strategiske og operationelle politisamarbejde og retlige samarbejde, bl.a. gennem udstationering af forbindelsesofficerer i regionen og fremme af fælles efterforskningshold. Det skal

⁴ Den Europæiske Unions Agentur for Rets håndhævelsessamarbejde (Europol), Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex), Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust), Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Rets håndhævelse (Cepol)

tilstræbes at afslutte samarbejdsaftaler med Eurojust, så snart de nødvendige standarder for databeskyttelse er på plads.

Et øget engagement inden for **bekæmpelse af terrorisme og radikalisering** bør omfatte en styrkelse af den strategiske, lovgivningsmæssige og institutionelle kapacitet i partnerlandene, med afsæt i specifikke terrorbekæmpelsesdialoger og fælles handlingsplaner, og en fortsat udbredelse af ekspertise vedrørende terrorbekæmpelse i Vestbalkanlandene. Samarbejdet bør styrkes for så vidt angår intern og ekstern sikkerhedssammenhæng med bistand fra EU-agenturer og Interpol, herunder udveksling af oplysninger om udenlandske terrorkrigere, og støtten under netværket til bevidstgørelse omkring radikalisering bør udbredes til også at omfatte landene på Vestbalkan. Der bør sikres kohærens og synergi i tiltagene via initiativet om terrorbekæmpelse på det vestlige Balkan.

Det operationelle samarbejde om bekæmpelse af forskellige former for **organiseret kriminalitet** inden for rammerne af politikcyklussen bør i stigende grad udvides til at omfatte Vestbalkanlandene. Der vil blive lagt særlig vægt på at yde øget støtte til kapacitetsopbygning inden for **cybersikkerhed og bekæmpelse af cyberkriminalitet**. Samarbejdet med relevante EU-agenturer som f.eks. Europol og Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed vil blive styrket.

Samtidig er det væsentligt at styrke det strategiske og operationelle samarbejde med landene på Vestbalkan om **migration og grænseforvaltning**. Dette omfatter sikring af adgang til international beskyttelse, udveksling af relevante oplysninger (såsom risikoanalyser), styrkelse af grænsekontrol, sikring af en effektiv gennemførelse af tilbagetagelses- og tilbagesendelsespolitikker og bekæmpelse af irregulær migration og smugling af migranter. Det er også nødvendigt at styrke det internationale og regionale samarbejde (herunder med EU-agenturer⁵ og de respektive forbindelsesofficerer i regionen) og at konsolidere kapaciteten til at sikre grænseforvaltning og migrationsstyring yderligere.

Kommissionen foreslår derfor, at man viderefører processen hen imod indgåelse af den europæiske grænse- og kystvagts statusaftaler med de vestlige Balkanpartnere, således at der etableres klare retlige rammer og garantier for et tættere operationelt samarbejde. Dette bør omfatte muligheden for, at de kompetente nationale myndigheder i EU-medlemsstaterne og Vestbalkanlandene kan iværksætte og gennemføre fælles operationelle aktiviteter sammen med Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning. Det vil ligeledes være væsentligt at uddybe det regionale samarbejde og styrke udvekslingen af oplysninger mellem EU og Vestbalkanlandene på dette område.

For at følge op på de forskellige tiltag, der skal gennemføres af de Vestbalkanrelaterede EU-agenturer, vil Kommissionen søge at oprette og koordinere en **EU-taskforce på tværs af disse agenturer** og i overensstemmelse med deres respektive mandater.

- Kommissionen vil samle disse tiltag i et flagskibsinitiativ med henblik på at **styrke engagementet inden for sikkerhed og migration** i landene på Vestbalkan.

⁵ Arbejdet i ovennævnte agenturer er relevant, og det samme gælder arbejdet i Det Europæiske Asylstøttekontor.

3. Støtte til den socioøkonomiske udvikling

En investering i Vestbalkanlandene er en investering i Europa. Det vil kun være muligt at øge investeringerne, hvis den økonomiske forvaltning styrkes, og der videreføres strukturelle reformer for at forbedre konkurrenceevnen. De nedenstående foranstaltninger tjener til at støtte dette mål og styrke vækst og jobskabelse, især for de unge i regionen. **Investeringsrammen for Vestbalkan**, som finansieres via instrumentet for førtiltrædelsesbistand, vil i stigende grad være et centralt redskab til at fremme investeringer i regionen. Den vil med henblik herpå blive udvidet for i højere grad at tiltrække og koordinere investeringer fra bilaterale donorer og internationale finansielle institutioner. Der er forudset øget finansiering inden for transport, energi, den sociale sektor, miljø og udvikling af den private sektor, herunder den digitale økonomi. For at kæde den socioøkonomiske udvikling i regionen sammen med EU's investeringsprioriteter sigter Kommissionen mod **i væsentlig grad at øge garantistillelsen** under investeringsrammen for Vestbalkan for at tiltrække private investeringer i regionen, i fuld komplementaritet med eksisterende initiativer. Med henblik på den næste flerårige finansielle ramme bør Vestbalkanlandene også være tilstrækkeligt dækket i eventuelle fremtidige eksterne lånearrangementer.

Det **regionale økonomiske område** er et væsentligt skridt til at fremme den økonomiske integration mellem EU og landene på Vestbalkan og øge det regionale markeds tiltrækningskraft. Kommissionen vil fortsat støtte udviklingen af den intraregionale økonomiske integration, bl.a. ved at mobilisere sin ekspertise til at bistå med gennemførelsen af handlingsplanen for det regionale økonomiske område, navnlig inden for de områder, der er omfattet af gældende EU-ret.

Samhandelen mellem EU og landene på Vestbalkan var i 2016 på over 43 mia. EUR, men der er potentiale for betydelig yderligere vækst. For at udnytte dette potentiale vil Kommissionen **fremme samhandlen mellem EU og det vestlige Balkan yderligere**. Dette vil omfatte udvikling af programmer for gensidig anerkendelse på grundlag af den centraleuropæiske frihandelsaftale og det regionale økonomiske område (f.eks. autoriserede økonomiske operatører). Medlemskab af **Verdenshandelsorganisationen** er en forudsætning for EU-tiltrædelse og kan stimulere økonomisk vækst og fremme betydelige investeringer til regionen. Kommissionen vil fortsat bistå Bosnien-Hercegovina og Serbien i processen med deres tiltrædelse af Verdenshandelsorganisationen.

Udviklingen af en **solid privat sektor, der ledes af iværksættere både inden for regionen og fra EU**, vil bidrage til at udnytte dynamikken blandt de **unge** i regionen og fremme en gensidigt fordelagtig økonomisk integration. Forbindelserne mellem erhvervslivet i diasporasamfund i EU og iværksættere i EU og landene på Vestbalkan vil fortsat blive fremmet, bl.a. via EU's program for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder. Der er behov for foranstaltninger til at øge adgangen til finansiering og udnytte vækstpotentialet i små og mellemstore virksomheder. Kommissionen vil for at fremme iværksætteri og innovation udbygge en ordning for støtte til teknologioverførsel og **nyetablerede virksomheder** i hele regionen og støtte tiltag med fokus på intelligent specialisering samt cirkulær økonomi. EU's rammeprogrammer er allerede åbne for Vestbalkanlandene. For at sikre, at disse lande deltager mere effektivt, bør der tilstræbes en yderligere integrering i de eksisterende vidennetværk i EU, herunder opbygning af forsknings- og innovationskapacitet. Samarbejdet kan videreudvikles inden for rammerne af andre initiativer, herunder EU's makroregionale strategier.

Kommissionen vil arbejde på at støtte professionalismen og uafhængigheden hos personalet i forbindelse med **offentlige udbud** og på at styrke tilsynsmekanismerne for at gøre det muligt at overvåge hele udbudsprocessen. Hvis disse bestræbelser skal være effektive, er der behov for et stærkt politisk engagement for at bekæmpe korrupcion.

Den årlige gennemgang af de **økonomiske reformprogrammer**, som Kommissionen forestår over for alle landene på Vestbalkan, er et vigtigt redskab til at støtte moderniseringen af deres økonomier og til at opnå en tættere økonomisk koordination med EU. Kommissionen vil styrke dette arbejde, bringe det endnu mere i overensstemmelse med det europæiske semester for EU's medlemsstater og tilbyde mere avanceret teknisk bistand.

Den europæiske søjle for sociale rettigheder afspejler de principper og rettigheder, der er afgørende for at sikre retfærdige og velfungerende arbejdsmarkeder og velfærdssystemer. Kommissionen vil gennem en **ny og styrket social dimension** for Vestbalkanlandene arbejde på at støtte beskæftigelsen og socialpolitikken i regionen og anspore til, at alle forvaltningsniveauer, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet udviser et passende engagement. Dette vil omfatte større fokus på **beskæftigelsesmæssige og socialpolitiske reformer** gennem øget overvågning af relevante politikker, bl.a. i forbindelse med de økonomiske reformprogrammer. Kommissionen foreslår et årligt ministermøde mellem EU og landene på Vestbalkan om socialpolitiske og beskæftigelsesmæssige spørgsmål for at udveksle synspunkter. Der bør forudses mere finansiel bistand i den sociale sektor, især investeringer i uddannelse og sundhed til støtte for social inklusion.

Der bør ydes øget støtte til uddannelse, navnlig **erhvervsrettet og praktisk uddannelse og udvikling af færdigheder** samt læreruddannelse og førskoleundervisning; **finansieringen under programmet Erasmus+ vil blive fordoblet** for at hjælpe endnu flere unge fra Vestbalkanlandene med at studere og få erfaringer i EU og dermed fremme økonomisk udvikling og fremme af fælles værdier. Der vil blive etableret en mobilitetsordning på forsøgsbasis for **lærende og undervisere i erhvervsrettede uddannelser** i tæt samarbejde med interessenterne, herunder med Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut.

- Kommissionen vil samle disse tiltag i et flagskibsinitiativ for at **støtte den socioøkonomiske udvikling** i landene på Vestbalkan.

4. Øget konnektivitet

Det er af strategisk interesse for begge parter, at der skabes større konnektivitet inden for Vestbalkanlandene. Hvis transport- og energiforbindelserne styrkes, vil det åbne mulighed for øget konkurrenceevne, økonomisk vækst og forsyningsikkerhed, og samtidig er dette en vigtig forudsætning for økonomisk integration mellem landene på Vestbalkan. Energifællesskabstraktaten og transportfællesskabstraktaten samt det fælles europæiske luftfartsområde giver avancerede regelsæt, der - kombineret med et stærkt politisk samarbejde i regionen - i vid udstrækning kan lette den intraregionale konnektivitet.

Landene på Vestbalkan er geografisk set omringet af EU-medlemsstater, og det er en politisk prioritet **også at forbinde infrastruktur mellem EU og Vestbalkanlandene** og at fremskynde udviklingen af indbyrdes forbundne transeuropæiske net inden for transport- og energitjenester og digitale tjenester. Investeringer i infrastrukturnet giver konkrete fordele, som klart anerkendes af borgerne og virksomhederne i både EU og landene på Vestbalkan. Foruden en øget finansiering af disse netværk og etableringen af

en ny garantiordning for private investeringer vil Kommissionen arbejde for at sikre en mere effektiv anvendelse af de eksisterende bestemmelser i **Connecting Europe-faciliteten** for landene på Vestbalkan. Kommissionen vil undersøge mulighederne for at forenkle deres deltagelse i den næste flerårige finansielle ramme.

En energiunion med landene på Vestbalkan: For at styrke EU's **energiunion bør alle dens dimensioner** udvides til at omfatte Vestbalkanlandene; det vil bidrage til energisikkerhed, markedsintegration og energiomstilling, herunder energieffektivitet og vedvarende energi. I den sammenhæng bør de enkelte lande fuldføre alle de nødvendige reformer og strømline deres politikker i fuld overensstemmelse med de fem søjler i energiunionen. Opbygningen af kapacitet hos **energireguleringsmyndigheder og transmissionssystemoperatører** i Vestbalkanlandene bør støttes, så de kan deltage fuldt ud i netværk på EU-niveau. Arbejdet med at færdiggøre **det regionale elmarked** i landene på Vestbalkan bør videreføres, og det bør sikres, at det integreres i EU's indre marked for elektricitet.

På vej mod en reel transportunion med landene på Vestbalkan: Gennemførelsen af transportfællesskabstraktaten, som trådte i kraft i 2017, vil være det vigtigste skridt i retning af den gradvise integration af denne region i EU's transportmarked. Der er allerede aftaler på plads om prioriterede transportkorridorer mellem EU og Vestbalkanlandene som led i det transeuropæiske transportnet. De skal nu omsættes til virkelighed for at sikre, at de bidrager til at øge konkurrenceevnen på kontinentet som helhed. Udover at tilvejebringe investeringer er det en prioritet at opnå en tilpasning til EU's operationelle standarder. Dette vil - blandt andre centrale reformer - kræve skærpede foranstaltninger for at **fjerne administrative flaskehalse og barrierer ved grænserne** med henblik på at fremme integrerede vej- og jernbaneoperationer. Der er behov for en **ny jernbanestrategi** for at integrere Vestbalkanlandene i EU's centrale netværk og marked og fremme åbningen af det regionale jernbanemarked. Desuden vil der være behov for målrettede tiltag for at nedbringe det uforholdsmæssigt store antal trafikdræbte gennem en **ny trafiksikkerhedsstrategi**.

- Kommissionen vil samle disse tiltag i et flagskibsinitiativ til **støtte for konnektivitet** i landene på Vestbalkan.

5. Lancering af en digital dagsorden for landene på Vestbalkan

Udviklingen af EU's **digitale indre marked** bidrager til at udvikle erhvervslivet, skabe vækst, øge produktiviteten, fremme innovation, omdanne de offentlige tjenester og forbedre borgernes livskvalitet. Det er vigtigt, at Vestbalkanlandene medinddrages i EU's indsats for positivt at acceptere og udnytte de teknologiske ændringer, således at de kan drage nytte af de digitale værktøjer og dermed sikre deres borgere en bæredygtig fremtid med velstand.

Kommissionen vil sammen med partnerne i Vestbalkanlandene lancere en **digital dagsorden for landene på Vestbalkan**, herunder en køreplan, som kan bidrage til at sænke prisen på **roaming**. Der vil blive ydet støtte til **udbredelse af bredbånd** i landene på Vestbalkan. Det **digitale samfund** bør udvikles, og der skal især ydes støtte til e-forvaltning, offentlige e-indkøb og e-sundhed samt til udvikling af **digitale færdigheder**. Kommissionen vil støtte kapacitetsopbygning i **tillid og sikkerhed** og **digitalisering af industrien** i landene på Vestbalkan for at sikre, at de digitale innovationer kommer alle sektorer til gode. Disse tiltag vil blive suppleret med øget støtte til vedtagelse, gennemførelse og håndhævelse af **gældende EU-ret** inden for det digitale indre marked.

- Kommissionen vil samle disse tiltag i et flagskibsinitiativ for en **digital dagsorden** for landene på Vestbalkan.

6. Støtte til forsoning og gode naboskabsforbindelser

I indsatsen for at fremme gode naboskabsforbindelser og forsoning er der behov for, at Vestbalkanlandene selv tager et stærkt ejerskab, og at det primært er landene i regionen, som leder denne proces. Der bør fortsat sættes ind på at styrke gode naboskabsforbindelser gennem regionale samarbejdsinitiativer. Kommissionen er parat til fortsat at støtte dette samarbejde, både via dagsordenen for konnektivitet, gennem WB6-formater og -initiativer med deltagelse af stats- og regeringschefer fra regionen og gennem andre initiativer, der styrker deres ejerskab af det regionale samarbejde.

Kommissionen vil yderligere udvide støtten til initiativer til forsoning, herunder dem, der vedrører retsopgør og forsøg på at overvinde følgerne af de seneste konflikter. Støtten til arbejdet i mekanismen for internationale krigsforbrydertribunaler og de specialiserede afdelinger for Kosovo vil blive videreført. Kommissionen vil også undersøge, hvordan arbejdet i Den Internationale Røde Kors Komité og Den Internationale Kommission for Forsvundne Personer bedst kan fremmes med henblik på at styrke det regionale samarbejde for at løse problemet med forsvundne personer og undersøge, hvad der mere kan gøres for at mindske problemet med landminer.

Det er afgørende for regionens fremtidige udvikling og en forudsætning for fredelig sameksistens og forsoning, at der ydes støtte til uddannelse og potentialet hos de unge på Balkan. Foruden det øgede samarbejde inden for uddannelse vil samarbejdet også blive øget inden for **kultur, ungdom og sport**. Anvendelsesområdet og rækkevidden af det **regionale kontor for ungdomssamarbejde** vil blive udvidet. Ud over forøgelsen af finansieringen under Erasmus+ vil Kommissionen fortsat fremme de kulturelle forbindelser med regionen. Dette vil omfatte arbejde for at beskytte Vestbalkanlandenes kulturarv og fremme deres kulturelle og kreative industrier.

- Kommissionen vil samle disse tiltag i et flagskibsinitiativ til **støtte for forsoning og gode naboskabsforbindelser** i landene på Vestbalkan.

III. EU'S FORBEREDELSE TIL AT BYDE NYE MEDLEMMER VELKOMMEN

1. Institutionelle spørgsmål

EU selv er nødt til at sikre, at det rent institutionelt vil være parat til at tage imod de nye medlemsstater, når de har opfyldt de betingelser, der er fastsat. **Unionen skal være stærkere og mere robust, før den kan blive større.**

Brugen af et kvalificeret flertal i Rådet et nøgleredskab, der gør det muligt at træffe de nødvendige afgørelser i en Europæisk Union på 27. For at sikre en effektiv beslutningstagning vil det være nødvendigt, at det som minimum fastholdes, at der for bestemte politikområder foretages afstemning med kvalificeret flertal i Rådet. Kommissionen vil vedtage meddelelser om muligheden for yderligere at øge brugen af afstemning med kvalificeret flertal i tredje kvartal af 2018.

Medlemskab af Den Europæiske Union betyder accept og fremme af Unionens værdier. I forhold til betragtningerne om Den Europæiske Unions fremtid er det

nødvendigt at indføre en mere effektiv mekanisme for at sikre, at der kan træffes effektive foranstaltninger til at tackle en systemisk trussel mod en af EU's medlemsstater eller en systemisk krænkelse af disse værdier fra en af EU's medlemsstaters side. Kommissionen vil i oktober 2018 forelægge et initiativ med henblik på at styrke håndhævelsen af retsstatsprincippet i Den Europæiske Union. Tiltrædelsestraktaterne kan udgøre retsgrundlaget for at oprette en sådan mekanisme inden for rammerne af traktaterne.

Vestbalkanlandenes tiltrædelse får **betydning for de eksisterende institutionelle ordninger i EU**. Det vil være nødvendigt at udarbejde forslag, der behandler disse institutionelle spørgsmål, forud for forhandlingernes afslutning. I forbindelse med behandlingen af de institutionelle ordninger med henblik på den næste udvidelse bør der tages hensyn til andre Vestbalkanlandes fremtidige medlemskab. Navnlig er brugen af et kvalificeret flertal i Rådet et nøgleredskab, der gør det muligt at træffe de nødvendige afgørelser i en Europæisk Union på 27.

Særlige ordninger og **uigenkaldelige forpligtelser** skal også være på plads for at sikre, at nye medlemsstater ikke er i stand til at blokere for tiltrædelsen af andre kandidater på Vestbalkan. Der vil også være behov for særlige ordninger med hensyn til de nationale sprog i de fremtidige medlemsstater.

I god tid inden de generelle tiltrædelsesforhandlinger er afsluttet, vil Kommissionen forelægge **vurderinger af**, hvordan vigtige politikområder såsom landbrug, samhørighedspolitikken og budgettet vil blive påvirket af en ny medlemsstats tiltrædelse. Det vil gøre det muligt for medlemsstaterne at fastlægge fælles EU-holdninger for de relevante kapitler med en klar idé om de sandsynlige virkninger og at træffe eventuelle afhjælpende foranstaltninger.

2. Finansielle midler til en vellykket tiltrædelse

Instrumentet til førtiltrædelsesbistand støtter landene på Vestbalkan i deres tiltrædelsesforberedelser og fremmer regionalt og grænseoverskridende samarbejde. EU har i perioden 2007-2017 investeret mere end 8,9 mia. EUR i regionen gennem instrumentet til førtiltrædelsesbistand. I 2018 er der afsat 1,07 mia. EUR. Finansiering via instrumentet til førtiltrædelsesbistand vil være endnu mere skræddersyet til landenes behov. Gennemførelsen af denne strategi vil kræve flere midler. Kommissionen planlægger derfor en gradvis **forhøjelse af støtten gennem instrumentet til førtiltrædelsesbistand for Vestbalkanlandene frem til 2020**, for så vidt som omfordelinger inden for det eksisterende rammebeløb for **instrumentet til førtiltrædelsesbistand** tillader det.

Under hensyntagen til erfaringerne fra tidligere udvidelser bør der planlægges en **gradvis og gnidningsløs overgang** fra status som førtiltrædelsesland til status som medlemsstat for at gøre det muligt at **udvikle den nødvendige absorptionskapacitet**. Dette bør indebære en gradvis forøgelse af midlerne under instrumentet til førtiltrædelsesbistand inden for den nye flerårige finansielle ramme før tiltrædelsen, efterfulgt af en indfasning af udgifterne efter tiltrædelsen. Det vil reelt betyde, at mens en ny medlemsstat ikke kan forvente at modtage den fulde tildeling af EU's udgifter umiddelbart efter tiltrædelsen, vil dens adgang til førtiltrædelsesfinansiering blive tilsvarende styrket betydeligt, før den tiltræder.

De betingelser, der er knyttet til vores bilaterale bistand, vil blive styrket. En forøgelse af midlerne i både den nuværende og kommende flerårige finansielle ramme bør knyttes til

fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de grundlæggende reformer og gode naboskabsforbindelser.

I betragtning af regionens relativt lave bruttonationalprodukt og befolkningstal forventes virkningen af Vestbalkanlandenes tiltrædelse på EU's budget at være meget begrænset. Udvidelsen af Den Europæiske Union har ikke desto mindre omkostninger og vil medføre yderligere udgifter for alle medlemsstater. Den flerårige finansielle ramme afspejler EU's politiske prioriteter. De behov, der er forbundet med tiltrædelsesforberedelserne, vil blive taget i betragtning i den næste **flerårige finansielle ramme**, der vil indeholde særlige bestemmelser om udvidelse. Hvis nogle ansøgere er klar til at tiltræde i løbet af den periode, som den næste flerårige finansielle ramme omfatter, vil de **nødvendige justeringer** i så fald skulle foretages.

3. Kommunikation

For at tiltrædelsesprocessen kan blive en succes, skal mulighederne og udfordringerne formidles tydeligere både i regionen og i EU. I landene på Vestbalkan er det først og fremmest regeringernes ansvar at give borgerne og virksomhederne tilstrækkelige oplysninger og at opbygge en national konsensus om deres strategiske mål.

Fra EU's side påhviler det medlemsstaterne at informere deres borgere og forsyne dem med fakta om de muligheder og udfordringer, der er forbundet med processen. Kommissionen vil støtte disse bestræbelser ved at styrke sin **strategiske kommunikation** i landene og i Unionen og synliggøre udvidelsespolitikken.

IV. KONKLUSION

EU har længe støttet det europæiske perspektiv for landene på Vestbalkan. Regionens fremtid som en integreret del af EU er i **Unionens egen politiske, sikkerhedsmæssige og økonomiske interesse**. EU's udvidelsespolitik er en integreret del af den overordnede strategi om at styrke Unionen senest i 2025. Med stærk politisk vilje, gennemførelse af reelle og varige reformer og endelige løsninger på tvister med nabolande kan Serbien og Montenegro **potentielt være klar til medlemskab inden denne dato**. Tiltrædelse er og vil **fortsat være en meritbaseret proces**, der fuldt ud afhænger af de konkrete fremskridt, der gøres af de enkelte lande.

For at **opfylde de veletablerede kriterier for medlemskab** samt i egen interesse er Vestbalkanlandene nødt til at gennemføre **omfattende reformer** på vigtige områder. **Retsstatsforhold, grundlæggende rettigheder og forvaltning** skal styrkes betydeligt. Reformerne af retsvæsenet, bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet og reformen af den offentlige forvaltning skal levere konkrete resultater, og de demokratiske institutioners funktion skal styrkes kraftigt. Økonomiske reformer skal fortsættes målrettet, og der skal findes løsninger på strukturelle svagheder, lav konkurrenceevne og høj arbejdsløshed.

Alle lande skal utvetydigt forpligte sig til både i ord og handling at overvinde historisk betingede problemer ved at opnå forsoning og løse åbne spørgsmål i god tid inden deres tiltrædelse af EU, navnlig grænsestridigheder. Der er behov for en **omfattende, retligt bindende normaliseringsaftale** mellem Serbien og Kosovo, så de kan gøre fremskridt på deres respektive vej mod EU.

EU vil øge sin støtte til omstillingsprocessen i landene på Vestbalkan væsentligt. Kommissionen foreslår en **handlingsplan til støtte for omstillingen i landene på Vestbalkan**, jf. bilaget til denne strategi. Den omfatter seks flagskibsinitiativer, der tager sigte på specifikke områder, der er af interesse for både EU og Vestbalkanlandene, herunder gennem en række nye foranstaltninger på områder, der er af stor fælles interesse:

Initiativ til at styrke retsstatsforhold: De eksisterende forhandlingsredskaber, såsom detaljerede handlingsplaner, vil blive udvidet til at omfatte alle landene på Vestbalkan. Vurderingen af reformgennemførelsen vil blive styrket, herunder ved hjælp af nye rådgivende missioner i alle landene. Der vil gøres øget brug af **løftestangeffekten, der er led i forhandlingsrammerne** med Serbien og Montenegro.

Initiativ til at styrke samarbejdet om sikkerhed og migration: Styrket samarbejde om bekæmpelse af organiseret kriminalitet, bekæmpelse af terrorisme og voldelig ekstremisme og forvaltning af migration og grænser. **Europolforbindelsesofficer** vil blive udsendt til regionen, de **fælles efterforskningshold** vil blive fremmet yderligere, og der vil blive indgået **statusaftaler med Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning**.

Initiativ til at øge støtten til socioøkonomisk udvikling: Vil omfatte en udvidelse af investeringsrammen for Vestbalkan, en **betydelig stigning i garantistillelsen for at tiltrække private investeringer**, støtte til nyetablerede virksomheder og SMV'er og større handelslettelser. Med en ny og **styrket social dimension** vil der blive fokuseret mere på beskæftigelse og socialpolitikker og øget finansiel bistand til den sociale sektor, særlig sundhed og uddannelse. Midlerne under **Erasmus+ vil blive fordoblet**.

Initiativ til at øge transport- og energikonnektiviteten i regionen og i EU, herunder **ny investeringsstøtte**. Der vil blive gjort mere effektiv brug af **Connecting Europe-faciliteten** i landene på Vestbalkan. For at styrke **EU's energiunion bør alle dens dimensioner** udvides til at omfatte landene på Vestbalkan.

Initiativ til en digital dagsorden for landene på Vestbalkan: Vil omfatte en køreplan, der skal gøre det lettere at **sænke roamingomkostningerne**, støtte **udbredelsen af bredbånd** i regionen og udvikle e-forvaltning, e-indkøb, e-sundhed og digitale færdigheder.

Initiativ til støtte for forsoning og gode naboskabsforbindelser: Vil omfatte støtte til retsopgør, forsvundne personer og øget samarbejde inden for uddannelse, kultur, ungdom og sport og en udvidelse af anvendelsesområdet for det regionale kontor for ungdomssamarbejde.

I marts 2018 vil Kommissionens tjenestegrene indkalde til et indledende koordineringsmøde med medlemsstaterne i tæt samarbejde med Tjenesten for EU's Optræden Udadtil for at drøfte handlingsplanen og mekanismerne for operationelt samarbejde med henblik på dens gennemførelse.

EU er **nødt til at være forberedt** på at byde nye medlemmer velkommen, herunder ud fra et institutionelt og finansielt perspektiv, når de har opfyldt de nødvendige betingelser. Kommissionen vil udarbejde konsekvensanalyser på de vigtigste politikområder i god tid inden tiltrædelsen. For at sikre, at der er **tilstrækkelige midler til at støtte denne strategi** og en gnidningsløs overgang til medlemskab, foreslår Kommissionen **gradvist at øge finansieringen gennem instrumentet til førtiltrædelsesbistand** og sikre, at der i **den næste flerårige finansielle ramme** er truffet tilstrækkelige foranstaltninger til at

tage højde for eventuelle tiltrædelser. For at sikre en effektiv beslutningstagning vil det være nødvendigt som minimum at fastholde og overveje politikområder, hvor afstemningen foretages med kvalificeret flertal i Rådet. Der bør indføres et mere effektivt system for at tackle systemiske trusler mod eller krænkelse af retsstatsprincippet i en hvilken som helst EU-medlemsstat. Kommunikationsaktiviteterne vil blive styrket.

Det europæiske perspektiv for landene på Vestbalkan er klart og utvetydigt, og betingelserne og kriterierne for EU-medlemskab er veletablerede. Ved hjælp af denne strategi vil EU være i stand til at yde **støtte til dette mål i hidtil uset omfang**. De pågældende lande har et stort arbejde foran sig for at blive i stand til at opfylde disse kriterier. Myndighederne må sikre en mere inklusiv reformproces, der inddrager alle interessenter og samfundet som helhed. Som det mest grundlæggende skal lederne i regionen ikke efterlade nogen tvivl om deres strategiske mål og engagement. Det er dem, der i sidste ende har ansvaret for at udnytte denne historiske mulighed.

Bruxelles, den 6.2.2018
COM(2018) 65 final

ANNEX 1

BILAG

til

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**Et troværdigt udvidelsesperspektiv for landene på Vestbalkan og et øget engagement
heri fra Den Europæiske Unions side**

BILAG

Handlingsplan til støtte for omstillingen i landene på Vestbalkan	
De vigtigste tiltag	Tidsplan
1. Øge støtte til retsstatsforhold	
1.1. Støtte udarbejdelsen af detaljerede handlingsplaner i landene på Vestbalkan for at afhjælpe mangler og prioritere nøglespørgsmål med henblik på at tilpasse eksisterende lovgivning og praksis med EU's standarder.	2019-20
1.2. Udvide rådgivende missioner om retsstatsforhold på Vestbalkan og tilskynde til øget støtte fra medlemsstaternes eksperter.	2019-20
1.3. Styrke overvågningen af reformer ved hjælp af mere systematiske, casebaserede peerevalueringsmissioner .	2018-19
1.4. Indføre overvågning af retssager inden for alvorlig korruption og organiseret kriminalitet.	2019-20
1.5. Arbejde hen imod en bedre resultatmåling inden for reformen af retsvæsenet .	2018-19
1.6. Arbejde hen imod en bedre brug af konditionalitet i tiltrædelsesforhandlingerne , navnlig ved at sikre, at der opnås konkrete resultater i forbindelse med reformen af retsvæsenet og bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet, før de tekniske drøftelser om andre kapitler kan afsluttes foreløbigt.	2018
1.7. Udrulle støtte til Vestbalkan gennem Den Europæiske Demokratifond på området uafhængige og pluralistiske medier og civilsamfundet.	2018-19
2. Styrke engagementet i sikkerhed og migration	
2.1. Videreudvikle samarbejdet om terrorbekæmpelse og forebyggelse af voldelig ekstremisme. Nationale koordinatore og kontorer for bekæmpelse af voldelig ekstremisme bør oprettes eller styrkes, og der bør etableres et regionalt netværk af nationale koordinatore, med støtte fra EU-netværket til bevidstgørelse omkring radikaliserings og EU's regionale terrorbekæmpelsesekspert. Der skal udarbejdes fælles handlingsplaner om terrorbekæmpelse.	2018-19
2.2. Styrke det operationelle samarbejde betydeligt, herunder med EU-agenturerne, i kampen mod international organiseret kriminalitet , navnlig skydevåben, ulovlig narkotikahandel, smugling af migranter og	2018-19

menneskehandel.	
2.3. Udsende Europolforbindelsesofficer i hele regionen.	2019
2.4. Fremme indgåelse af samarbejdsaftaler med Eurojust .	2019-20
2.5. Fremme de fælles efterforskningshold yderligere med inddragelse af Vestbalkan og EU-medlemsstaterne. Dette bør indebære en aktiv inddragelse af Eurojust og Europol i overensstemmelse med deres respektive mandater.	2018-19
2.6. Udvide EU-politikcyklussen om organiseret kriminalitet så vidt muligt for at inddrage Vestbalkan i de operationelle aktiviteter. Vestbalkan skal opfordres til at deltage i specifikke projekter inden for rammerne af den europæiske tværfaglige platform mod kriminalitetstrusler og i møder i Den Stående Komité for det Operationelle Samarbejde om den Indre Sikkerhed, herunder dem, der afholdes i fællesskab med Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité på ad hoc-basis, når projekterne drøftes.	2018
2.7. Øge støtten til kapacitetsopbygning inden for cybersikkerhed og bekæmpelsen af cyberkriminalitet , herunder samarbejde med Den Europæiske Uddannelsesgruppe vedrørende Cyberkriminalitet, med henblik på deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed.	2018-19
2.8. Styrke samarbejdet om migration og grænseforvaltning , styrke strømmen af strategiske og taktiske oplysninger i forbindelse med forebyggelsen og bekæmpelsen af irregulær migration og tilbagesendelsen af tredjelandsstatsborgere, navnlig via indgåelsen af statusaftaler med Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning.	2018-19
2.9. Yderligere styrke samarbejdet mellem de forbindelsesofficerer , der er udsendt af EU (Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning), medlemsstaterne og de kompetente myndigheder i Vestbalkanlandene.	2018
2.10. Oprette nationale koordinationscentre for grænsekontrol i Vestbalkanlandene, der forbinder dem via et regionalt netværk med de nationale koordinationscentre for informationsudveksling i nabomedlemsstaterne.	2019
2.11. For at følge op på de forskellige tiltag, som EU-agenturerne skal iværksætte, oprettes en EU-taskforce på tværs af agenturer , som koordineres af Kommissionen og involverer Europol, Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, Eurojust, Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug, Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Rets håndhævelse.	2019
2.12. Evaluering af handlingsplanen 2015-2019 om ulovlig handel med skydevåben med henblik på at forberede fornyelsen heraf i 2019 for at sikre en mere effektiv håndtering af handelen med ulovlige skydevåben og de store våbenlagre .	2018-19

2.13. Struktureret dialog om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik/fælles sikkerheds- og forsvarspolitik med landene på Vestbalkan udvides og uddybes med øgede bidrag til EU-missioner og -operationer i hele verden.	2018
2.14. Videreudvikle deltagelse i tiltag vedrørende hybride trusler, efterretninger, rumspørgsmål, forsvar og reform af sikkerhedssektoren.	2018
3. Støtte den socioøkonomiske udvikling	
3.1. Investeringsrammen for Vestbalkan vil blive udvidet med henblik på yderligere at tiltrække og koordinere bilaterale donorer og internationale finansielle institutioners investeringer.	2019
3.2. Forbedre den garantistillelse for private investeringer , der stilles inden for rammerne af investeringsrammen for Vestbalkan, væsentligt for at tiltrække private investeringer.	2019
3.3. Styrke foranstaltninger til at støtte udviklingen af den private sektor , herunder en ordning for støtte til nyetablerede virksomheder i hele regionen, og støtte bestræbelser, der sigter mod intelligent specialisering.	2019
3.4. Øge adgangen til finansiering og udnytte vækstpotentialet i små og mellemstore virksomheder .	2018
3.5. Integrere landene på Vestbalkan i EU's eksisterende vidennetværk yderligere og støtte opbygningen af forsknings- og innovationskapacitet med henblik på en effektiv deltagelse i EU's rammeprogrammer.	2018
3.6. Mobilisere EU's ekspertise til at støtte gennemførelsen af det regionale økonomiske område .	2018
3.7. Lette samhandelen mellem EU og Vestbalkanlandene og i regionen, herunder udvikling af programmer for gensidig anerkendelse på grundlag af den centraleuropæiske frihandelsaftale og det regionale økonomiske (f.eks. autoriserede økonomiske operatører).	2018
3.8. Bistå Bosnien-Hercegovina og Serbien yderligere i processen forbundet med deres tiltrædelse af Verdenshandelsorganisationen .	2018
3.9. Øge bistanden til landene på Vestbalkan for at sikre konvergens af deres eksportkontrol af varer med dobbelt anvendelse ved hjælp af intensiverede dialoger og opsøgende aktiviteter.	2018
3.10. Styrke det økonomiske reformprogram yderligere ved at bringe den i bedre overensstemmelse med det eksisterende europæiske semester for EU-medlemsstaterne, styrke den tekniske bistand og yderligere integrere prioriteterne i de økonomiske reformprogrammer og ministrenes politiske retningslinjer i programmeringen under instrumentet til	2018-19

førtiltrædelsesbistand.	
3.11. Øge fokus på beskæftigelsesmæssige og socialpolitiske reformer gennem øget overvågning af de relevante politikker og indførelse af et årligt ministermøde mellem EU og landene på Vestbalkan om disse spørgsmål, som vil indgå i de økonomiske reformprogrammer.	2019
3.12. Yde mere finansiel bistand på det sociale område i Vestbalkanlandene, herunder på sundhedsområdet.	2019-20
3.13 Øge støtten til uddannelse, navnlig iværksætte et pilotprojekt vedrørende mobilitet inden for de erhvervsrettede uddannelser .	2019
3.14. Dobbeltfinansiering under programmet Erasmus+ .	2019-20
4. Øge konnektiviteten	
4.1. Støtte øget udnyttelse af mulighederne inden for rammerne af Connecting Europe-faciliteten i landene på Vestbalkan, hvilket også er i overensstemmelse med de relevante målsætninger i EU's makroregionale strategier.	2018
4.2. Udvide EU's energiunion til landene på Vestbalkan: energisikkerhed, åbning af markederne og energiomstilling, herunder energieffektivitet og vedvarende energi.	2019-20
4.3. Støtte kapacitetsopbygning og fremme Vestbalkanlandenes myndigheder og organisationers deltagelse i det arbejde, der udføres af netværket af energireguleringsmyndigheder og transmissions- og distributionssystemoperatører , navnlig Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder og det europæiske net af transmissionssystemoperatører.	2018- 19
4.4. Arbejde på at færdiggøre det regionale elmarked i landene på Vestbalkan og sikre, at Vestbalkanlandenes marked integreres i EU's indre marked for elektricitet.	2018-19
4.5. Yderligere støtte til oprettelsen af et fælles reguleringsområde og en effektiv reformproces for energimarkedet i henhold til energifællesskabstraktaten .	2018
4.6. Støtte til gennemførelsen af transportfællesskabstraktaten og fuld drift af dets sekretariat.	2018-19
4.7. Fortsat tilskynde til deltagelse af Vestbalkanlandene i forskellige transportfora og møder i Udvalget for det Transeuropæiske Transportnet .	2019
4.8. Støtte til øget konkurrenceevne gennem skærpede foranstaltninger til at fjerne barrierer ved grænserne , især integrerede vej- og	2018-19

jernbanegrænsepassager.	
4.9. Støtte til en ny jernbanestrategi med henblik på at forbinde landene på Vestbalkan med EU's vigtigste netværk og marked gennem gradvis integrering i EU's hovedkorridorer i Orienten, det østlige Middelhav og Middelhavsområdet.	2018
4.10. Udforske muligheden for at give Vestbalkanlandene mulighed for at deltage i europæiske transportagenturer .	2018
4.11. Støtte etablering af en ny strategi for trafiksikkerhed , herunder arbejde med at nedbringe antallet af trafikdræbte ved at fjerne sorte pletter i trafiksikkerheden.	2018-19
5. En digital dagsorden for landene på Vestbalkan	
5.1. Iværksætte en digital dagsorden for landene på Balkan , herunder en køreplan, der skal gøre det lettere at sænke prisen på roaming.	2018
5.2. Støtte til udbredelse af bredbånd i landene på Vestbalkan, herunder gennem integrering i bredbåndskompetencekontorets netværk.	2018-19
5.3. Støtte udviklingen af e-forvaltning, e-indkøb, e-sundhed , og digitale færdigheder i landene på Vestbalkan.	2018-19
5.4. Støtte kapacitetsopbygning i digital tillid og sikkerhed sideløbende med bestræbelserne på at fremme digitalisering af industrier.	2018-19
5.5. Øge støtten til vedtagelse, gennemførelse og håndhævelse af gældende EU-ret inden for det digitale indre marked .	2018-19
6. Støtte forsoning og gode naboskabsforbindelser	
6.1. Støtte initiativer til at fremme forsoning og retsopgør , såsom den regionale kommission oprettet for at fastslå kendsgerninger vedrørende krigsforbrydelser og andre krænkelser af menneskerettighederne på det tidligere Jugoslaviens område (RECOM).	2018-19
6.2. Støtte kampen mod straffrihed gennem støtte til mekanismen for Internationale Krigsforbrydertribunaler, både med henblik på at uddybe samarbejdet mellem de nationale anklagere og informere offentligheden, og til Kosovos specialistkammer.	2018-19
6.3. Arbejde hen imod en regional løsning på spørgsmålet om forsvundne personer og landminer .	2018-19
6.4. Støtte initiativer til forsoning yderligere, herunder udvidelse af anvendelsesområdet og rækkevidden af det regionale kontor for ungdomssamarbejde og indførelse af en mobilitetsordning internt i	2018-19

regionen.	
6.5. Styrke samarbejdet inden for kultur og sport , herunder arbejdet for at beskytte Vestbalkanlandenes kulturarv, bekæmpe ulovlig handel med kulturgoder, og fremme deres kulturelle og kreative industrier, herunder deltagelse i programmet Et Kreativt Europa .	2018
6.6. Landene på det vestlige Balkan vil blive inddraget fuldt ud i det europæiske år for kulturarv og blive involveret i alle relevante events og initiativer. Oprette en kulturrute for EU og landene på Vestbalkan , der består af en række arrangementer til fejring af kulturarv i alle dens former.	2018